

Aandacht voor mestbeleid gaat groeien!

De afgelopen week heb ik in Groningen genoten van het congres van de European Dairy Farmers (EDF). Een mooie open sfeer tussen boeren uit zo'n beetje alle landen in Europa. Opvallend was de positieve beweging van de sector in Nederland. Groeien blijft toch het credo. De Ieren en de Fransen zijn hierin een stuk gematigder: "Groeien moet wel wat opleveren". De Engelsen zijn nog zakelijker: "Als het quotum nog zoveel waard is, dan verkoop je toch onmiddellijk. Zoveel geld kun je niet uit je handen laten glippen!" Maar de Nederlandse melkveehouder wil zo graag melken dat kapitaliseren van het quotum voor hem eigenlijk geen issue is. Veel Nederlandse melkveehouders zien het quotumloze tijdperk vol verwachting tegemoet. "Ongelimiteerd melken, prachtig!" Wel leeft op de achtergrond het besef dat bedrijfsoppervlakte (grond), en het mestbeleid de volgende limiterende factoren zullen zijn. Maar waar de Engelsen de implementatie van de nitraatrichtlijn met angst en beven tegemoet zien, heb ik weinig Nederlandse melkveehouders gesproken die grote problemen voorzien met het mestbeleid. Zijn dit nu toevallig allemaal boeren met voldoende plaatsingsruimte of hebben zij zo veel vertrouwen in de innovatieve kracht van de sector en projecten als Koeien & Kansen? Ik voel me gevleid als veehouders zo hoopvol gestemd zijn over projecten als Koeien & Kansen.

Organisaties als LTO beseffen dat het mestbeleid een limiterende factor wordt voor de melkproductie in Nederland. Het is dan ook niet voor niets dat ze op de voorjaarsbijeenkomsten veel aandacht schonken aan derogatie en de wenselijkheid van een bedrijfs-

specifieke fosfaatbemesting, zie figuur 1. Na bedrijfsspecifieke excretie (BEX), nu dus naar bedrijfsspecifieke fosfaatbemesting (BEP?). Dit schept hopelijk ruimte voor veehouders om meer mest op het eigen bedrijf te houden dan bij het hanteren van de forfaitaire norm. De Koeien & Kansen-veehouders zijn dit jaar al gestart met een bedrijfsspecifieke fosfaatbemesting. Ze mogen net zoveel fosfaat bemesten als het gewas oplevert. We noemen dit bemesten volgens onttrekking. Ten opzichte van de normen van 2008 hebben nu nog maar een paar bedrijven hier direct voordeel van. Maar met de scherpe fosfaatsnormen die de overheid op termijn voorziet, zullen straks een flink aantal Koeien & Kansen-bedrijven voordeel bij deze bedrijfsspecifieke benadering hebben. Ik ben benieuwd naar de eerste ervaringen. Zal er opbrengstderiving optreden of niet? Hoe kun je nog nauwkeuriger de beschikbare fosfaat gebruiken? Gaat de bodemvoorraad achteruit? Allemaal vragen waar we in het project mee geconfronteerd worden. De antwoorden zullen dit jaar zeker niet volledig uitgewerkt zijn. Daarom gaan we volgend jaar nog gedetailleerder te werk. We houden u op de hoogte!

Een van de aspecten die we het onderzoeken waard vinden, is mestscheiding. Mogelijk kunnen we hiermee meer naar de landbouwkundige behoefte bemesten, of kunnen de mestafvoerkosten dalen. We sluiten hiervoor aan bij andere projecten. In deze nieuwsbrief alvast de eerste resultaten van toedienen van 'mestscheidingsproducten'.

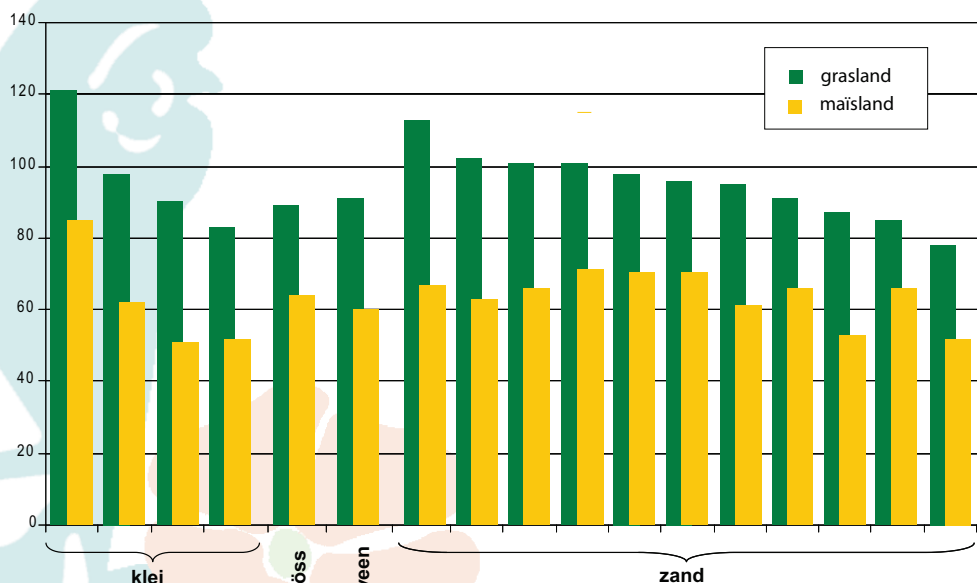
Michel de Haan
Projectleider, Animal Sciences Group

Even voorstellen

Vanaf januari 2008 is Michel de Haan (39) de nieuwe projectleider van Koeien & Kansen. Michel werkt al sinds 1997 bij de Animal Sciences Group, voorheen het Praktijkonderzoek Veehouderij. Hij stopt z'n energie het liefst in praktijkprojecten. De afgelopen jaren waren dat onder andere het 'Lagekostenbedrijf' op de Waiboerhoeve in Lelystad, de begeleiding van een flink aantal netwerken in het programma Netwerken in de Veehouderij en het project Koe & Wij. En nu dus het project Koeien & Kansen. De Haan heeft vooral inhoudelijk deskundigheid op het gebied van bedrijfsmanagement en economie, waarbij de integrale bedrijfsvoering centraal staat. Gelukkig houdt Michel ook nog energie over voor privégebruik. Allereerst voor z'n gezin met drie kinderen in Teuge. Verder brengt hij veel tijd door op het ouderlijk melkveebedrijf waar hij naast het alledaags werk ook de administratie doet. Daarnaast is Michel een fanatiek voetballer in Teuge-3.

kg per ha

Figuur 1. Fosfaatonttrekking van gras en van maïs op Koeien & Kansen-bedrijven.

Secretariaat Koeien & Kansen
Postbus 65
8200 AB Lelystad
tel. 0320-293302 / 238238
fax. 0320 - 238022

info@koeienenkansen.nl
www.koeienenkansen.nl